

Міністерство освіти і науки України  
Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича

## **ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ**

студентської наукової конференції  
Чернівецького національного університету  
імені Юрія Федьковича

**ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ  
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

*25–27 квітня 2023 року*



Чернівці  
Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича  
2023

*Друкується за ухвалою Вченої ради  
Чернівецького національного університету  
імені Юрія Федьковича*

**Тези доповідей** студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25–27 квітня 2023 року). Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. – 286 с.

До збірника увійшли тези доповідей студентів факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

© Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича, 2023

**Галина Коропецька**  
Науковий керівник – доц. Шевчук К. Д.

### **Формування екологічної свідомості молодших школярів в умовах Нової української школи**

Відповідно до інтегрованого, діяльнісного, особистісно орієнтованого підходів реалізації концепції Нової української школи та характерних для сучасних досліджень екологічної освіти, екологічні проблеми людства пов'язують не тільки з факторами навколишнього середовища або здоров'ям людини, але і з проблемами особистості, її внутрішнім світом, духовно-моральною сферою. Тому питання формування екологічної свідомості потрапляє в теоретичну і практичну площину не тільки психолого педагогічних досліджень, а й екології як науки, філософії, соціології, системного аналізу та інших наукових сфер.

Розв'язання проблем екологічної освіти молодших школярів лежить в площині вивчення таких науковців, як Н. Пустовіт, О. Біда, І. Грущинська, К. Шевчук та інших. Сьогодні акцентується увага, що формування екологічної свідомості має бути включено в контекст формування особистості, у зв'язку з цим вирішення цих завдань має орієнтуватися на комплексний підхід. Це вимагає істотних змін в освітньому процесі початкової школи, розширення і поглиблення міжпредметних зв'язків, застосування методичного інструментарію усіх освітніх галузей.

Науковцями індивідуальна екологічна свідомість трактується як інтегроване особистісне утворення, яке зумовлюється такими зовнішніми факторами: соціальне оточення, політичний та інформаційний вплив, економічний рівень, екологічний розвиток.

Основними показниками розвитку екологічної свідомості особистості молодшого школяра є: вища цінність взаємодії – гармонійний розвиток людини і природи; рівноправність усіх ланок ієрархічної будови світу; еволюційний процес розвитку природного середовища і людини [2].

Багатофункціональність екологічних відомостей, обумовлює специфіку змісту вивчення освітніх галузей початкової школи. Так, екологічно спрямований матеріал, залучений до уроку, може використовуватися для актуалізації знань учнів, чуттєвого досвіду; ілюстрації та конкретизації основного програмного матеріалу; формування ключових компетентностей учнів початкових класів.

Формування екологічної свідомості школярів здійснюється шляхом гармонійного поєднання різних змістово-організаційних форм роботи [1]:

1. Навчально-дослідницька діяльність: організація і проведення дослідів і мінідосліджень, еколого-красназавчих екскурсій, виконання експериментів, практичних завдань.

2. Природоохоронна діяльність: екологічні акції, заходи: посадка зелених насаджень, догляд за рослинами та тваринами.

3. Навчально-просвітницька діяльність: втілення і захист екопроектів; конкурси малюнків, листівок; конкурси екологічних казок, віршів; випуск екологічної газети; створення комп'ютерних презентацій.

Отже, формування екологічної свідомості молодших школярів шляхом екологічної освіти передбачає задіяння комплексного і системного впливу. Екологічна свідомість являє собою здатність розуміння нерозривного зв'язку людської спільноти з природою, залежність благополуччя людей від цілісності і порівняльної незмінності природного середовища і використання цього розуміння у практичній діяльності.

### **Список літератури**

1. Демчук Л. І. Формування відповідального ставлення до природи як проблема в науковій літературі. *Вісник Житомирського педагогічного університету*, 2018. № 37. С. 191–194.
2. Пустовіт Н. А., Пруцакова О. Л., Руденко Л. Д., Колонькова О. О. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод. посібник. Київ: Педагогічна думка. 2018. 145 с.
3. Юркова Т. Ціннісне ставлення до природи: Сутність основних понять, стан розроблення проблеми в навчально-методичній та науково-педагогічній літературі. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, 2019. №1. С. 87–99.